

Aan:
De heer De Jong

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 47 RvO aan het college van GS gesteld door A. de Jong van Volt	TELEFOONNUMMER	06-36166041
		E-MAILADRES	Anne.jansen@provincie-utrecht.nl
DATUM	6 februari 2024	DOMEIN/OPGAVE	LLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1088738041-12005	TEAM	PL2
CONTACTPERSOON	Anne Jansen		
BIJLAGEN	Geen		

Geachte heer De Jong,

Bijgaand de beantwoording van de door u gestelde vragen.

Toelichting (vragensteller):

In 2013 werden de provincies verantwoordelijk voor de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) middels het natuurpact. Provincies werden daarmee verantwoordelijk voor een goede staat van instandhouding van de natuur in Nederland. Een van de bedreiging van die goede staat van instandhouding (en zeker niet de enige) is stikstof. Volt vraagt zich af of de provincies deze verantwoordelijkheid nog steeds afdoende willen dragen.

1. Kent u het bericht van 11 januari 2024 op de NOS getiteld 'Provincies eisen dat Den Haag meer doet tegen stikstofuitstoot (Een bericht dat verwijst naar een bericht dat de donderdag ervoor verscheen in het dagblad Trouw.)?'

Antwoord

Ja dat is bekend.

Het bericht heeft betrekking op de IPO-propositie: 'Handen uit de mouwen voor een toekomstbestendig landelijk gebied' van 15 december 2023. Deze propositie is bedoeld als input vanuit het IPO voor de kabinets-onderhandelingen en vastgesteld door het IPO bestuur.

2. Klopt het dat provincies, en provincie Utrecht in het bijzonder, niet langer de verantwoordelijkheid willen dragen voor het overgrote deel van de vermindering van stikstof en vinden dat het Rijk meer moet doen?

Antwoord

De provincies zijn van mening dat de doelen wat betreft stikstofreductie alleen binnen bereik kunnen komen door een gezamenlijke inzet van Rijk en provincies. Op dit moment legt het Rijk deze opgave vooral bij de provincies neer. Gezien de herkomst, herleidbaarheid en omvang van emissies is een landelijke generieke aanpak nodig om de stikstofdeken dunner te maken. Een combinatie van een landelijk generieke aanpak en een provinciale gebiedsgerichte aanpak is nodig om de stikstofdoelen te kunnen halen. Wij willen zeker de verantwoordelijkheid nemen voor een gebiedsgerichte aanpak in onze provincie.

Zie voor een uitleg van de veronderstelde versoepeling van de regels het antwoord op vraag 5.

Toelichting (vragensteller):

Op de IPO-site staat een lobby-bericht van het IPO naar het Rijk met het voorstel om de stikstofregels aanzienlijk te versoepelen.

3. Kunt u aangeven hoe dit zich verhoudt tot Europese regelgeving (waaronder VHR en de natuurherstelverordening), en ook het vigerende Rijksbeleid en ons provinciaal beleid op het gebied van natuurbescherming en -herstel?

Antwoord

Provincies zijn verantwoordelijk voor instandhouding van de natuur in de Natura 2000 gebieden. Maar zoals hierboven aangegeven kunnen de provincies alleen sturen op lokale invloeden/drukfactoren. Een deel van de drukfactoren (zoals stikstof) kunnen alleen voldoende worden teruggedrongen door generieke maatregelen op landelijk niveau.

4. Kunt u aangeven wat de verwachte effect van dit voorstel zal zijn op de natuur in Utrecht, ook verwijzende naar de recente NDAs?

Antwoord

Als het Rijk echt haar verantwoordelijkheid neemt met betrekking tot het terugdringen van stikstofemissies heeft dit een positieve invloed op de natuur in Utrecht (en ook in andere provincies).

5. Hoe verhoudt de oproep voor een Rekenkundige Ondergrens en een versnelde borging van innovaties bij toestemmingsverlening zich tot het UPLG en de GGA, en ook de verschillende discussies die GS met PS heeft gevoerd in commissies en Statenvergaderingen daarover? Staat GS volledig achter deze oproep, en wat zijn de beoogde consequenties hiervan in de verdere uitwerking van de gebiedsprocessen en -agenda's?

Antwoord

Wij staan volledig achter beide oproepen en wel om de volgende redenen:

- Borging van innovaties bij toestemmingsverlening: dit is de enige manier om rechtszekerheid te creëren in geval van toepassing van innovaties;
- Het is de vraag of de huidige drempelwaarde voor deposities die wordt gehanteerd bij vergunningverlening (0,005 mol/ha/jaar) houdbaar is. Die grens is gebaseerd op de rekencapaciteit van het Aerius-model en is niet wetenschappelijk onderbouwd. Maatschappelijk gezien is deze drempelwaarde zeer belemmerend en ook steeds moeilijker uit te leggen: nieuwe activiteiten lopen vast op relatief weinig stikstofemissie. Een goed voorbeeld is de energietransitie: een deel van de netcongestie wordt veroorzaakt omdat aanleg van infra niet kan omdat er geen stikstofruimte is (die slechts beperkt en tijdelijk nodig is). Ook de problematiek van de PAS-melders kan opgelost worden als een andere drempelwaarde zou mogen worden gehanteerd.

Of toepassing van een andere drempelwaarde juridisch haalbaar is hangt af van een wetenschappelijk oordeel over een rekenkundige ondergrens: welke depositiebijdrage van een individuele bron kan met voldoende wetenschappelijke zekerheid aan deze bron worden toegerekend.

Echter: Het hanteren van een (hogere) rekenkundige ondergrens gaat onverbrekelijk samen met het treffen van maatregelen om de gevolgen van zo'n ondergrens op te vangen (gevolgen in de zin van een toename van emissies en daarmee deposities). Als dat niet gebeurt zal het invoeren van een drempelwaarde op basis van

een wetenschappelijk onderbouwde rekenkundige ondergrens leiden tot een golf aan handhavingsverzoeken, die moeilijk te weerleggen zijn. De overheid is immers wel gehouden aan de plicht om verslechtering van habitats tegen te gaan.

- Een drempelwaarde voor vergunningverlening > 1 mol/ha/jaar lost het probleem van de PAS-melders op en is derhalve van groot belang voor de gebiedsprocessen.

6. Is GS het met Volt eens dat (1) wetenschappelijk onderzoek ons kompas is voor het inzetten van effectieve beleidsmaatregelen, en (2) dat dierenwelzijn ook een belangrijke overweging is binnen de stikstofaanpak? Zo ja, hoe duidt GS de oproep voor versnelde borging van innovaties bij toestemmingsverlening, hierbij ook verwijzende naar WUR publicaties mbt ineffectieve innovaties, alsook de relevante statements uit de recente Position Paper Dierenwelzijn in de Gebiedsprocessen ("ook onze transitie")?

Antwoord

- (1) dit ondersteunen wij.
- (2) Zoals verwoord in het UPLG vinden wij dierenwelzijn van groot belang. Innovaties kunnen een rol spelen bij het toekomstbestendig maken van de landbouw. Wij vinden het dus belangrijk om innovaties en dierenwelzijn in samenhang te beoordelen, en juist die innovaties te ondersteunen die zowel geborgd zijn (juridisch hard) als goed voor dierenwelzijn.

7. Betekent dit dat de aanpak stikstof in Utrecht algemeen en de Gebiedsgerichte Aanpak in het bijzonder nu aan verandering onderhevig is, en zo ja hoe en in welke mate?

Antwoord

Op dit moment zien wij geen aanleiding om onze aanpak te wijzigen.

8. Wilt u ook de decentralisatie van het natuurbeleid (deels) terugdraaien als u vindt dat het Rijk verantwoordelijk is voor de goede staat van instandhouding van natuur?

Antwoord

Wij willen de decentralisatie van het natuurbeleid niet terugdraaien. Wel zijn wij van mening dat een goede staat van instandhouding van de natuur niet alleen op basis van provinciale inzet gerealiseerd kan worden. Hiervoor is een gezamenlijke inzet van Rijk en provincies nodig.

Toelichting (vragensteller):

GS worden veronderstelt PS op de hoogte te houden van relevante acties en besluiten die zij ondernemen.

9. Waarom heeft GS PS niet vooraf geïnformeerd over bovenstaande actie? Waarom moeten de Staten dit uit de krant en van de IPO-site dit het nieuws vernemen? Waarom is de inhoud niet vooraf afgestemd met PS / PS in de gelegenheid gesteld hier ex ante op te reageren? Via het IPO hebben de gedeputeerde staten een propositie aangeboden aan de formerende partijen. Hierin wordt gesteld dat het Rijk de benodigde daling van emissies grotendeels zeker moet stellen via generieke maatregelen, en dat provincies een bestuursakkoord willen sluiten met het Rijk.

Antwoord

Op 15 december 2024 is PS met een memo (<https://www.stateninformatie.provincie-utrecht.nl/documenten/Memo-propositie-landelijk-gebied.pdf>) geïnformeerd over de propositie landelijk gebied.

De inhoud van de propositie is geheel in lijn met wat wij voorstaan in het concept-UPLG. Er is derhalve geen sprake van gewijzigde standpunten of nieuw beleid. De inzet van de propositie is juist om het toekomstige kabinet op te roepen om de ingezette lijn te ondersteunen, hierin veel meer als gezamenlijke overheden te opereren en de randvoorwaarden voor uitvoering veilig te stellen (beleidsmatig en financieel).

10. Hoe verhoudt de inhoud van de propositie zich dit tot de huidige versie van het UPLG en de gebiedsprocessen? Wat zijn de opties en vervolgstappen als de formerende partijen niet naar wens reageren?

Antwoord

De inhoud van de propositie is in lijn met onze huidige inzet. Wij kunnen niet vooruitlopen op de gevolgen van het formatieproces.

11. Hoe is GS voornemens om PS te informeren en te betrekken bij de totstandkoming van een dergelijk bestuursakkoord?

Antwoord

Indien het daadwerkelijk tot een Bestuursakkoord komt tussen Rijk en provincies nemen wij PS mee in de totstandkoming daarvan, bijvoorbeeld via een informatiesessie.

12. Ook hier verwijzen wij naar vraag 9: waarom is PS niet ex ante in de gelegenheid is gesteld te reageren?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

13. Hoe verhoudt al het bovenstaande zich tot de door Volt ingediende en door PS aangenomen motie “voortvarend door met het UPLG” in de PS vergadering van december 2023?

Antwoord

Al het bovenstaande is erop gericht om de uitvoering van het UPLG te ondersteunen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen